

розслідування визначальна роль у доказуванні окреслених правопорушень належить судовим експертизам. Втім через низку причин їх проведення ускладнено або взагалі неможливо здійснити і здебільшого пов'язано із правозастосовчою практикою та тактично-організаційними особливостями підготовки матеріалів для експертиз.

1. Bidniak V. Types of expertise assigned in the investigation of crimes relating to illegal use of budget funds in the field of health care. *Scientific Bulletin of the Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs*. 2019. Special Issue № 1. С. 229-232.

2. Бідняк Г. С. Використання спеціальних знань при розслідуванні шахрайств: ареш. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.09. Дніпро, 2018. 20 с.

3. Вирок Жовтневого районного суду міста Полтави від 06.09.2021 р. №99403838 URL: <https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/court-document/99403838/>.

4. Деякі питання реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2024 році, Постанова Кабінету Міністрів України від 22.12.2023 № 1394 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1394-2023-%D0%BF>.

5. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз, затверджена наказом Міністерства юстиції України № 53/5 від 08.10.1998 р.: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98>

6. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

7. Методика судово-почеркознавчої експертизи (загальна частина). ДНДЕКЦ МВС України; Уклад. К.М. Ковальов, З.С. Меленевська, Н.Г. Шпакович. К., 2008. 34 с.

8. Методика «Методи, способи та прийоми, які використовуються при проведенні судово-економічних експертиз», реєстраційний код методики з Реєстру методик проведення судових експертиз – 11.0.08, 2003 р.

9. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги: Закон України від 05.11.2017 № 2155-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>.

Ганна Бідняк

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри криміналістики
та домедичної підготовки

Вадим Болгаренко

здобувач вищої освіти
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

ANALYSIS OF DATA OBTAINED FROM ELECTRONIC DEVICES DURING THE INVESTIGATION OF ECONOMIC CRIMINAL OFFENSES

In today's digitized world, where the use of electronic devices has become a necessary part of everyday life and professional activity, the analysis of data obtained from these devices acquires great importance in the field of economic

crime investigation. With the help of modern technologies and methods of analysis, which have evolved along with the rapid development of digital technologies, law enforcement officers get a unique opportunity to study electronic traces, which are often important evidence in cases of economic offenses [1].

In the work, we tried to consider modern methods and approaches to the processing and analysis of information that can be extracted from computers, smartphones and other digital devices in the context of economic crimes. Delving into the issues of using digital traces in criminal investigations, the work highlights important aspects and challenges facing law enforcement agencies in this direction.

Electronic evidence that can be used in the investigation of economic crimes covers a wide range of digital information traces stored on electronic devices. Researchers of this category of criminal offenses note that such traces remain in computer equipment in the form of draft documents, electronic correspondence, in electronic gadgets, sites of open information about procurement ("Prozorro", "Derzhakupivli Online", "Zakupki UA", "Tender Online "). They are used for communication between co-participants using messengers, IP-telephony, etc. [4].

The main categories of electronic evidence include:

- Email: Email analysis can reveal interpersonal communications, deals, financial transactions, and other important details.
- Files and documents: Electronic devices contain files and documents that may provide evidence of financial transactions, contracts, reports, accounts, and other economic relationships.
- Internet footprints: Examining browsing history, social networks, forums, and other online activities can reveal connections, interests, and other aspects of individuals' behavior.
- Metadata: information about the time, place and conditions of creation of files, photos and videos can be important in establishing facts and events.
- Banking data: analysis of transactions on bank accounts, electronic payment systems and other financial sources provides insight into the financial status and transactions of individuals.
- Mobile applications: Content and information from mobile applications, such as banking applications or instant messengers, can become important evidence.
- Syslogs: Analyzing computer syslogs can help establish the time and circumstances of device operation and identify potential attacks or intrusions [2].

If a powered-on computer or other electronic device is found during a search, a real-time review and extraction of computer data must be conducted immediately to prevent the possibility of blocking, disabling or encryption. Power-on devices contain volatile data that is volatile and failure to save it may result in data loss. In particular, the RAM of modern computers can contain a significant amount of information, including data about processes, services, users, open ports, ARP and DNS caches, information about automatically downloaded applications, unsaved documents, and others. It is important to note that access to such data is

governed by the laws of the country where the device is physically located. Some countries may prohibit the extraction of such information, even in real time.

In order to preserve sensitive data during a search, each device should be inspected and documented, identified, seized and photographed, and suspects and other persons should be isolated from computer equipment to prevent possible alteration or destruction of evidence. Retrieving electronic evidence from enabled devices must be performed by a qualified professional, such as a cyber police officer, using specialized knowledge, tools and software. The conducted inspection and the received information must be registered in the protocol [2].

Obtaining electronic evidence can be simplified with a clear and systematic procedure. We offer an algorithm that can facilitate this process:

- Determination of the objectives of the investigation
- Risk assessment and preparation
- Obtaining sanctions and permits
- Identification of data sources
- Protection of data integrity
- Data copying and analysis
- Collection of metadata
- Documenting and drawing up a protocol
- Expert assessment
- Preparation for legal defense

The use of technologies for obtaining electronic evidence, in particular, in the context of the investigation of economic crimes, is an extremely useful and effective approach in the modern law enforcement process. The application of an algorithm that covers all stages of obtaining and analyzing digital information allows for a systematic and logical approach to the collection of electronic evidence. In particular, identifying the objectives and assessing the risks of the investigation, obtaining the correct sanctions and authorizations, as well as the effective identification and protection of data sources become key factors in the successful conduct of investigations. Systematic analysis of metadata and documentation of the obtained results ensure the quality and reliability of electronic evidence [3]. The involvement of specialists in conducting research and preparing the obtained evidence for legal defense emphasizes the importance of a deep understanding and high qualification in this area. The use of these technologies makes it possible to make the investigation of economic crimes more efficient, accurate and relevant to modern challenges in the field of law enforcement.

1. Романюк Б.В. Сучасні криміналістичні та правові проблеми використання спеціальних знань у досудовому слідстві: Автореф. дис.... к.ю.н.: 12.00.09 // Національна академія внутрішніх справ України. – К., 2002. – 20 с.

2. Сташак М. В. Особливості взаємодії оперативних підрозділів органів внутрішніх справ України з органами досудового розслідування під час протидії злочинам у сфері економіки. *Право і безпека*. 2012. № 5 (47). С.186–189.

3. Алексеева О. О. Розслідування окремих видів злочинів: навч. посіб. 2-ге вид.

перероб. та доп. / О. О. Алексєєв, В. В. Веселовський, В. В. Пясецький. – К.: Центр навчальної літератури, 2014. – 320 с.

4. Chaplynskyi K., Sydorov O., Bidniak V., Bidniak H., Pakulova T. Use of Special Knowledge in Investigation of Crimes Related to Public Funding in the Field of Healthcare: study aid Dnipro : Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs, 2023. 148 p.

Ганна Бідняк

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри криміналістики
та домедичної підготовки

Денис Патретний

здобувач вищої освіти

Дніпровського державного

університету внутрішніх справ

НЕОБХІДНІСТЬ ОПАНУВАННЯ НАВИЧОК З ТАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ ЯК НЕОБХІДНОЇ СКЛАДОВОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Умови військової агресії на сучасній території України вимагають особливої уваги до системи тактичної медицини. Вона відіграє вирішальну роль у збереженні життя поранених воїнів та цивільних осіб. Важливо, щоб медична допомога була надана якомога швидше та ефективніше.

Домедична допомога на полі бою включає в себе низку заходів, таких як зупинка кровотечі, надання першої допомоги пораненим та стабілізація їх стану перед евакуацією до медичного закладу. Крім того, евакуація з поля бою повинна бути проведена якомога швидше та безпечніше, щоб забезпечити належне лікування поранених в умовах військових конфліктів. Домедична допомога на полі бою відіграє важливу роль у збереженні життя поранених воїнів. Успішність надання цієї допомоги залежить від різних факторів, таких як наявність медичного обладнання, рівень підготовки та специфіка, а також тактика самої ситуації на полі бою.

Аналіз причин загибелі під час ведення бойових дій підкреслює важливість своєчасного та якісного надання домедичної допомоги. Аналіз причин загибелі військовослужбовців під час ведення бойових дій вказує на те, що значну їх частину можна було б врятувати при своєчасному та якісному наданні домедичної допомоги. Ця кількість коливається від 9 % (війна в Чечні) до понад 25 % (війна в Іраку та Афганістані). Основними причинами смерті 80–90 % таких поранених стали сильна крововтрата та шок. При цьому локалізація поранень в 48% випадків – в тулуб, у 31 % – у верхні та нижні кінцівки, у 21 % – в шию чи пахові ділянки, де проходять магістральні кровоносні судини [1, с. 4]. Зазначені статистичні дані